DOLNÍ BOJANOVICE

2/2021

ZPRAVODAJ OBECNÍHO ÚŘADU • ROČNÍK XXXIV

Vážení čtenáři,
pokud bychom se chtěli držet trendů různých komerčních časopisů, nazvali bychom toto číslo zřejmě „katastrofickým speciálem“. Ještě před událostmi posledního měsíce jsme do zajímavostí zařadili připomenutí tragédie výbuchu a požáru naftového vrtu v padesátých letech (strana 13), která se udála nedaleko naší obce. Rozhodně nás nenapadlo, že pár článků na podobné téma v tomto čísle přibude.

O povodni, která ve dvou vlnách zaplavila naši obec v pondělí 21. června, se více dočtete na straně 18 a bohužel sérii článků uzavře zpráva o ničivém tornádu (strana 21), které se přehnalo přes sousední obce a nemá v našich končinách obdoby. Po všech těchto tragických událostech se však zvedla obrovská vlna solidarity, která je zřejmě přímo úměrná takové pohromě – také dosud tak obrovskou podporu od veřejnosti pro spoluobčany poničených obcí nikdo v naší zemi nezaznamenal.

Kdyby se o tomto všem četlo dobře, popřál bych vám příjemné čtení. Přesto doufám, že toto číslo bude alespoň důstojným zaznamenáním toho, co se u nás stalo. Přeji vám příjemnou dovolenou, ať už ji strávíte v naší kotlině, v zahraničí nebo třeba pomocí sousedům a rodině v pohromou zasažených oblastech.

Michael Purmenský

SLOVO STAROSTKY

„Vážení přátelé, máme před sebou letní měsíce, po studeném jaru (jak správně má být) uhodila vedra a už zase bychom potřebovali nechat popršet.“

Takto zněla původní úvodní věta. V pondělí 21. června se ale nad naší obcí spustily přívalové deště s krupobitím. Ve dvou vlnách v průběhu dvou hodin napršelo téměř 180 mm na 1 m^2. Během krátké doby obcí tekla téměř třičtvrtě metru hluboká „řeka“. V tu dobu jsme měli na Obecním úřadě pracovní schůzku Zastupitelstva, mohli jsme jen sledovat, jak kroupy velikosti pingpongových míčků rozbíjí skla na zaparkovaných autech před radnicí. Jak nemůžou projet automobily, některé musely být později odtaženy traktorem. Potok Prušánka se vylil z břehů, přestala fungovat elektřina, sklepy Obecního úřadu, kde máme archiv a kotelnu, byly zaplaveny… Události nabraly na dramatičnosti. Voda se valila a zasáhla domy a sklepy v různých částech obce. V ulici Vídeňská se prohnala i přes obývák a kuchyni, lidé ve snaze zachránit auta před kroupami je zaparkovali do garáží, kde následně skončila pod vodou. Kroupy úplně rozbily několik střech rodinných domů a bytového domu v ulici Josefovská. U některých domů musely být částečně vyměněny střešní tašky, případně rozbitá střešní okna. Na pomoc byli povoláni hasiči, rychle se zprovozňovala elektrocentrála, abychom mohli rozhlasem informovat občany, kteří začali nahlašovat žádosti o pomoc hasičů s čerpáním vody v rodinných domech a ve vinných sklepech.

V podvečer probíhala záchrana paní, která uvízla i s kolem na cyklostezce z Hodonína. Tu nakonec hasiči po třech hodinách vyprostili pomocí člunu. Dědina se zahalila do tmy. Postupně přijížděly další hasičské jednotky. Čerpání vody probíhalo do 5 hodin ráno. V úterý od rána zasahovala opět HZS – HS Hodonín a jednotky SDH z Dolních Bojanovic, Hrušek, Tvrdonic, Čejkovic a Prušánek. V průběhu noci a v úterý byl v rámci zásahu přivolán rovněž statik. Obrovské poděkování patří všem hasičským jednotkám pod vedením ppor. Jiřího Šebesty, který byl velitelem zásahu. Jejich nasazení, ochota, akční přístup zabránily možným velkým škodám a ohrožení. V úterý a dalších dnech probíhaly po celé obci úklidové práce, řezání poškozených stromů, odčerpávání vody i z laguny, která se vytvořila v podnikatelské zóně. Vypomáhali dobrovolníci především z řad mládeže. Velmi dobře zafungovala vzájemná výpomoc. Velký kus práce odvedli s technikou zaměstnanci obce, s „kopátkem“ vypomáhal i starosta ze Starého Poddvorova Ivo Padalík. S nabídkou pomoci přišly nejen místní firmy, ať už zapůjčení a vývoz kontejnerů – Tespra Hodonín, s.r.o., RENOVA stavební a obchodní spol. s r.o., Skládka Hraničky, s.r.o., VaK Hodonín, a.s. – čištění kanalizačních vpustí, Stanislav Hromek – zajištění materiálu, plachet, Charita poskytla 50 ks vysoušečů, čisticí prostředky, další vysoušeče jsme získali od HZS JMK a HZS Hodonín. Společnost EG.D, a.s. provedla opravu trafostanice v ul. U Školky, dodávka elektřiny byla kompletně obnovena v úterý večer. Ve středu navštívil naši obec hejtman Jihomoravského kraje Mgr. Jan Grolich, který se zajímal o situaci po povodních v naší obci, prohlédl si zatopené objekty a přislíbil projednání finanční výpomoci na krajském zastupitelstvu, které se konalo následující den. Dostali jsme se do hledáčku médií…

Hasiči zasahující při povodni

Návštěva hejtmana Jana Grolicha

Výstavba pojízdného chodníku v ulici Zahradní

S nabídkami pomoci se ozývali starostové okolních obcí, v minulosti v naší farnosti působící O. Josef Čermák, senátoři, poslanci a mimo jiné i kandidát na prezidenta Pavel Fisher. Za podporu v podobě darování přísad zeleniny děkujeme Zahradnictví Žádovice – p. Křivonoska, Zahradnictví Strážnice – p. Sochorová, Zahradnictví Bosonohy Brno.

Ve středu se konalo veřejné zasedání Zastupitelstva obce, na kterém jsme mimo jiné schválili založení transparentního účtu – sbírku na odstraňování škod způsobených povodní v Dolních Bojanovicích, kde můžete přispívat. Ještě jednou z mé strany velké poděkování jednotlivcům a firmám, všem, kteří jste se jakkoliv zapojili do odstraňování následků povodní v naší obci.

Ve čtvrtek jsme s obavami sledovali oblohu – byly hlášeny silné bouřky, přišlo krupobití – velikost krup dosahovala velikosti tenisových míčků, Prušánkou se opět valilo velké množství vody. Nikdo netušil, že okolní obce čeká apokalypsa v podobě ničivého **tornáda** o síle F4, které se vytvořilo za Břeclaví a silně poškodilo obce Hrušky, Moravská Nová Ves, Mikulčice, Lužice, části Hodonína – Bažantnice a Pánov. Tornádo si vyžádalo 6 obětí na lidských životech, stovky zraněných, miliardové škody na soukromém a veřejném majetku, lidem v postižených obcích se změnil život. Rozjela se humanitární pomoc, která nemá obdoby – tisíce dobrovolníků nejen z České republiky a sbírky. V pátek odpoledne jsme vezli do postižených obcí plachty na zakrývání poškozených střech, svíralo se nám srdce jenom při pohledu na tu nevídanou zkázu, připadali jsme si jako ve válečné zóně. Ve světle těchto událostí všichni uznáváme, že přestože se přes naši obec přehnala povodeň, je situace v tornádem zničených obcích nesrovnatelná.

Také naše obec se zapojila a dlouhodobě bude zapojovat do pomoci obcím, které postihla přírodní katastrofa – ať už technikou, zapůjčením stanů, ubytováním na DPS, ubytováním vojska, které působí v postižených obcích, v tělocvičně ZŠ – vším, co bude dlouhodobě potřeba a co bude v našich možnostech. Velké poděkování patří také vám všem, kteří jste se do pomoci zapojili – ať už úklidem, obnovou, poskytnutím materiálu nebo provádíte opravy střech, vaříte pro dobrovolníky, nabízíte ubytování. Solidarita a podpora je obrovská a možná také opravila pesimistické smýšlení některých z nás o stavu současné společnosti.

Investice v naší obci

Pár informací za uplynulé čtvrtletí na poli investic – dokončena byla rekonstrukce bytového domu Na Hrázce 62, Dolní Bojanovice. V rámci akce **„Zateplení a rekonstrukce bytového domu Na Hrázce 62 v Dolních Bojanovicích“** byla provedena výměna otvorových prvků, rekonstrukce vytápění, střechy, zateplení objektu, instalovány předokenní žaluzie. Náklady činily více než 7 mil. Kč. V této souvislosti rozhodla Rada obce o úpravě výše nájemného. Fasádu jsme nechali zhotovit opět v zelené barvě. Věřím, že standart bydlení se v 11 bytech „Esmeraldy“ výrazně zlepšil.

Dokončena byla stavba **„Dolní Bojanovice – pojízdný chodník v ul. Zahradní“**, komunikace je zhotovena ze zasakovací dlažby, je zde nové veřejné osvětlení, zaslepena byla neprovozovaná historická kanalizace pod rodinným domem a vyřešilo se rovněž přepojení kanalizačních přípojek u dvou rodinných domů a jedné vodovodní přípojky. Náklady činily 2,7 mil. Kč.

Další dokončenou stavbou je **„Dolní Bojanovice – oprava místní komunikace v ul. Sportovní – I. etapa“**. Tady se jednalo o rekonstrukci komunikace, výstavbu chodníku, parkovacích míst u sportovního areálu a nové veřejné osvětlení. Současně byla vybudována podzemní nádrž na zadržení vody, která se bude využívat pro zavlažování fotbalového hřiště. Náklady stavby činily 5,6 mil. Kč, bohužel se nám nepodařilo získat dotaci z Ministerstva pro místní rozvoj. Stavba je realizována v souladu se studií sportovního areálu, kterou má obec zpracovanou. Se zástupci SK Dolní Bojanovice jedná obec o řešení budovy v majetku SK, která je v neutěšeném technickém stavu a do budoucna bude bránit dalšímu rozvoji sportovního areálu. Navrženo je několik variant možného řešení – bude projednáno na zasedání Zastupitelstva. Nově vybudovaná komunikace „přežila“ povodňovou zkoušku, uvědomili jsme si, jak důležité bylo provedení revitalizace potoku Prušánka, kterou provedlo Povodí Moravy s.p., kdy bylo vyčištěno a uvolněno koryto toku. Přívalové deště mohly protéct intravilánem obce.

Zaměstnanci obce provedli opravu chodníku v části ulice U Školky. Po povodních jsme se pustili do neplánovaných oprav propadajících se komunikací (vzniklé kaverny), chodníků na hřbitově a odstraňování dalších škod.

Oprava místní komunikace v ulici Sportovní – I. etapa

Budování chodníku v ulici U Školky

Co nás čeká?

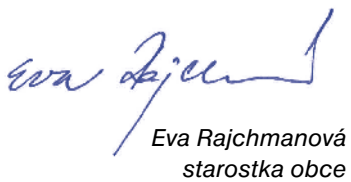
Začátkem června proběhla schůzka Kulturní komise se zástupci Muzejního spolku, krojované chasy, DFS Slunéčko, Vinařského spolku, paní Markétou Maláníkovou, kde jsme se domlouvali na uskutečnění akce „Žně našich předků“. Naposled byly provedeny v roce 2016, kdy jsme měli v Dolních Bojanovicích III. sraz rodáků. Předběžný termín je stanovený na 1. srpna 2021 – tedy „Poďte s nama na žňa“, ať už jako účinkující nebo diváci.

Po těchto těžkých dnech vám přeji, abyste během letních měsíců načerpali nové síly, užili si zasloužený odpočinek na dovolených.

Vyřizuji vzkaz od astronoma Dr. Jiřího Grygara, který měl v naší obci několik přednášek. Psal, protože si myslel, že byla naše obec zasažená tornádem:
„Milá paní starostko, nechci Vás zdržovat v krizi, ale zhrozil jsem se, jak dopadly Dolní Bojanovice v tom ničivém tornádu. Myslím na Vás i ostatní přátele ve Vaší obci a přeji všem, aby tu katastrofu přežili ve zdraví a Vaše obec opět vzkvétala. Přimluvím se u sv. Petra, aby Vám pomohl s dobrým počasím při obnově celé obce.“

Když jsem mu sdělila, že u nás byly „jen“ povodně a krupobití – odepsal: *„Díky Bohu, že to u vás nedopadlo tak zle, ale to bych byl nečekal, že na Slovácku budeme mít Oklahomu. Pozdravy celé vsi, JG“*

Krásné léto, dětem po zvláštním „covidovém“ školním roce, on-line výuce – prázdniny plné zážitků a přátelství.

Eva Rajchmanová
starostka obce

Spolupráce s Obecní policií Prušánky

Volně pobíhající psi, rušení nočního klidu, narušování veřejného pořádku nebo občanského soužití nebo rychlost vozidel v obci. Tyto a podobné situace řešíme běžně v obci, stejně jako jiné obce naší republiky. Mnohé z nich je vyřešili zřízením vlastní Obecní policie. Obdobným způsobem jsme se rozhodli řešit zmíněné problémy i my.

O zřízení vlastní Obecní policie nebo o spolupráci s jinou obcí, která Obecní policii už má, jsme uvažovali několik let. Zřízení vlastní Obecní policie, která by sloužila jen naší obci, se nám ale nejevilo jako dobrá varianta, a to především z personálních důvodů, resp. počtu strážníků Obecní policie. Jeden nebo dva strážníci zmíněné problémy těžko vyřeší. Naším zájmem tedy byla spolupráce s jinou obcí nebo jinými obcemi, které Obecní policii už mají nebo o jejím zřízení také uvažují. Po oslovení několika možných partnerů se pozitivně k nabídce spolupráce vyslovila až obec Prušánky, kde o vlastní Obecní policii silně uvažovali a její zřízení před dvěma lety odhlasovali. Jednání s naší obcí bylo uzavřeno dohodou, že jakmile se systém práce Obecní policie v Prušánkách rozběhne, tak budeme o spolupráci dále jednat.

Tuto otázku jsme znovu otevřeli koncem minulého roku a výsledky z jednání, tj. rozsah a podmínky spolupráce, jsme na 1. letošním zasedání Zastupitelstva obce představili zastupitelům. Veřejnoprávní smlouvu o spolupráci s obcí Prušánky ve věci Obecní policie, doplněnou o připomínky zastupitelů, jsme schválili na 2. Zasedání zastupitelstva obce 23. června 2021. Svým rozhodnutím uzavření veřejnoprávní smlouvy o výkonu úkolů Obecní policie potvrdilo i Zastupitelstvo obce Prušánky a formálně spolupráci ve věci výkonu činnosti Obecní policie na území naší obce tedy nic nebrání.

Proč jsme se rozhodli pro spolupráci s jinou obcí, a ne pro zřízení vlastní policie?

- Zřízení Obecní policie je administrativně náročné a po stránce potřebného vybavení také poměrně drahé, proto se nabízí rozložení mezi více subjektů.
- Obecní policie s jedním nebo dvěma strážníky řešení většiny problémů také nezajistí, s více strážníky je možné pokrýt větší část denní činnosti, včetně nocí a víkendů.
- Pro zajištění směnnosti a z důvodu zastupitelnosti je třeba více (4–5) strážníků, ale s tím jsou spojeny i vysoké mzdové náklady.
- Z pohledu poměru *cena x výkon* je tedy spolupráce jednoznačně výhodnější.
- Negativem je pouze fakt, že činnost bude rovnoměrně rozložena mezi obě obce a ani při větším počtu strážníků tito nemůžou být vždy a všude. Toto však platí i při zřízení vlastní Obecní policie se dvěma strážníky!

Co od činnosti Obecní policie očekáváme?

- Předně Obecní policie nemá sloužit k represi, ale k prevenci.
- Bez Obecní policie nelze efektivně řešit téměř žádné nešvary v obci a ani starosta, místostarosta či zastupitel nemůže ukládat pokutu. Většinou si spíš vyslechne urážky a hrubá slova.
- Pokud už se v obci řeší přestupek, tak obec nemá přístup k informacím a nemůže nijak ovlivnit jeho vyřešení nebo dopady.
- Dlouhodobě se potýkáme s problémy jako rušení nočního klidu (především soukromé a neohlášené akce), nepořádek na veřejném prostranství, vandalismus apod. Tady by měla pomoct občasná kontrola osob na vytipovaných místech.
- Nahodilé měření rychlosti v obci, zpomalení provozu.
- Nevhodně parkující vozidla – tj. na chodníku, veřejné zeleni apod. Parkování na komunikacích v případech omezeného průjezdu.
- Dodržování dopravního značení, např. omezení vjezdu nákladních vozidel do vinařských uliček.
- Odchyt zvířat pobíhajících bez dozoru majitele.
- Řešení přestupků na místě.
- Opětovné zřízení přestupkové komise v obci.
- Dohled na dodržování obecně závazných vyhlášek obce.
- Zajištění bezpečnosti průvodů a kulturních akcí.
- Provoz kamerového systému v obci.
- Další činnosti vyplývající z dění a potřeb v obci.

Toto jsou v kostce naše představy s tím, že konkrétní požadavky na činnost vyplynou časem a budou se měnit podle potřeby.

Kolik nás bude Obecní policie stát?

- V současné době je sytém spolupráce nastavený rovnoměrně na obě obce a stejným podílem se budou rozpočítávat i skutečné náklady, předběžně 1,1 mil. Kč za rok.
- Výše uvedená částka se bude ponižovat o pokuty vybrané na území naší obce.

Jak jsem výše uvedl, formálně spolupráci už nic nebrání. **NYNÍ HLEDÁME STRÁŽNÍKY pro rozšíření týmu Obecní policie Prušánky**, aby bylo možné spolupráci nastavit podle našich představ. Ideálně by se mělo jednat o již „hotové“ strážníky Obecní nebo Městské policie s praxí. Pokud se nenajdou takoví zájemci, budeme hledat zájemce bez praxe. Případní zájemci se mohou informovat na Obecním úřadě u nás nebo v Prušánkách.

Pevně věříme, že činností Obecní policie se nám podaří z velké části vyřešit uvedené i další problémy života naší obce a svým dílem přispěje i ke klidnému životu nás všech. Začátky možná nebudou jednoduché, ale pokud se každý bude chovat, jak má, nemusí mít obavu.

Tomáš Makudera

Zápis z veřejného zasedání Zastupitelstva obce Dolní Bojanovice ze dne 10. března 2021

První veřejné zasedání Zastupitelstva obce zahájila starostka Eva Rajchmanová v 17.00 hod. v zasedací místnosti Obecního úřadu.

Dále byli přítomni Tomáš Makudera, Jan Šimek, Ing. Karel Tomčala, Bc. Petr Zámečník, Ing. Mgr. Jakub Čevela, Bc. Václav Salajka, Ing. Milan Salajka, Stanislav Hromek, Mgr. Marie Dvořáková, Ing. Ondřej Kaňa, Mgr. Miroslav Klubus, Mgr. Vlastimil Jansa, JUDr. Marek Šimek, Eva Herková, Bc. Tomáš Konečný. Později přišli Vít Pospíšil a MUDr. Petr Jordán.

Zastupitelé a přítomní byli upozorněni, že z důvodu vyhlášeného nouzového stavu je třeba dodržovat všechna nezbytná hygienická a bezpečnostní opatření. Starostka obce poprosila přítomné, aby s ohledem na současnou situaci byly příspěvky, pokud možno, věcné a krátké.

Zastupitelstvo obce projednalo tyto body a následně rozhodlo:

Vzalo na vědomí rozpočtové opatření v předloženém znění, tj. č. 18, které bylo přijato Radou obce 31. 12. 2020 usnesením č. RO/563/20 a rozpočtové opatření č. 1, které bylo přijato Radou obce 25. 1. 2021 usnesením č. RO/46/21.

Vzalo na vědomí informace o podaných žádostech o dotace a přijatých dotacích, jak je přednesla starostka obce.

Schválilo uzavření předložené Smlouvy o poskytnutí účelové dotace z rozpočtu Obce Dolní Bojanovice na rok 2021 ve výši 326 921 Kč na spolufinancování sociálních služeb poskytovaných ve správním obvodu obce s rozšířenou působností Hodonín v roce 2021 s Městem Hodonín, Masarykovo náměstí 53/1, Hodonín v předloženém znění.

Schválilo poskytnutí účelové investiční dotace z rozpočtu obce Dolní Bojanovice na r. 2021 Diecézní charitě Brno, Oblastní charitě Hodonín se sídlem třída Kpt. Jaroše 1928/9, 602 00 Brno, IČO: 44990260 za účelem úhrady části kupní ceny až do výše 100 000 Kč na nákup osobního motorového vozidla pro potřeby této organizace a schvaluje uzavření Veřejnoprávní smlouvy o poskytnutí dotace z rozpočtu Obce Dolní Bojanovice v této věci v předloženém znění.

Schválilo bezúplatnou směnu pozemků ve vlastnictví Obce, a to: p.č. 735 zastavěná plocha a nádvoří, o výměře 273 m², jehož součástí je stavba budovy s č.p. 272 – objekt k bydlení, umístěná na ul. Višňová, p.č. 734 ostatní plocha, o výměře 177 m², který vznikl oddělením z pozemku p.č. 734 ostatní plocha, o výměře 180 m², a p.č. 732/1 ostatní plocha, o výměře 56 m², který vznikl oddělením z pozemku p.č. 732 ostatní plocha o výměře 101 m², a to na základě GP č. 1970-44/2021, vše v k.ú. Dolní Bojanovice, za pozemky ve společném jmění manželů pana XXX a paní XXX, oba bytem XXX, a to p.č. 775/1 zastavěná plocha a nádvoří o výměře 146 m², p.č. 1846/244 orná půda, ZPF, o výměře 763 m², vše v k.ú. Dolní Bojanovice a schvaluje uzavření Směnné smlouvy v této věci v předloženém znění.

Schválilo prodej pozemku ve vlastnictví Obce p.č. 411/7 ostatní plocha o výměře 512 m², který vznikl oddělením z pozemku p.č. 411 ostatní plocha o výměře 1373 m², v k.ú. Dolní Bojanovice, na základě GP č. 1977-1058/2021 vypracovaného Ing. Jiřím Hubáčkem se sídlem Humna 1385, Ratíškovice, panu XXX za kupní cenu 850 Kč za m² bez DPH, a schvaluje uzavření kupní smlouvy v této věci v předloženém znění.

Schválilo prodej pozemku ve vlastnictví Obce p.č. 411/6 ostatní plocha o výměře 826 m², který vznikl oddělením z pozemku p.č. 411 ostatní plocha o výměře 1373 m², v k.ú. Dolní Bojanovice, na základě GP č. 1977-1058/2021 vypracovaného Ing. Jiřím Hubáčkem se sídlem Humna 1385, Ratíškovice, panu XXX za kupní cenu 850 Kč za m² bez DPH, a schvaluje uzavření kupní smlouvy v této věci v předloženém znění.

Schválilo odkup pozemku p.č. 3981/19 orná půda, ZPF, o výměře 5371 m², v k.ú. Dolní Bojanovice od pana XXX za kupní cenu 45 Kč za m², a schvaluje uzavření kupní smlouvy v této věci v předloženém znění.

Nevyhovělo předložené žádosti společnosti SPP Storage, s.r.o. se sídlem Dolní Bojanovice 891, 696 17 Dolní Bojanovice, IČO: 24822191 ve věci úplatného převodu pozemků či jejich částí: p.č. 3884/72 o výměře 2188 m², lesní pozemek, p.č. 3884/74 o výměře 2153 m², lesní pozemek a 3964/17 o výměře 909 m², orná půda, vše v k.ú. Dolní Bojanovice a souhlasí s tím, aby Rada obce Dolní Bojanovice žádost dořešila formou poskytnutí předmětných pozemků či jejich částí této společnosti do úplatného užívání - nájmu.

Neschválilo majetkoprávní záměr Obce Dolní Bojanovice ve věci prodeje pozemku p.č. 1196 ostatní plocha, jiná plocha o výměře 194 m², v k.ú. Dolní Bojanovice, a tedy nevyhovuje předložené žádosti společnosti BRAVENEC, s.r.o. se sídlem Zvolence 833, Dolní Bojanovice, IČO: 26924323.

Vzalo na vědomí předloženou žádost Mysliveckého spolku „Stupava“ Dolní Bojanovice, IČO: 48843199, se sídlem Kyjovská 879, 696 17 Dolní Bojanovice s tím, že pověřuje Radu obce dořešením majetkoprávního záměru směny pozemku ve vlastnictví Obce Dolní Bojanovice p.č. 1809/11 ostatní plocha, o výměře 57 m², který vznikl oddělením z pozemku p.č. 1809/1 ostatní plocha, o výměře 17 478 m², v k.ú. Dolní Bojanovice, na základě GP č. 1969-1032/2021, za pozemek p.č. 1277/8 o výměře 67 m², který vznikl oddělením z pozemku p. č. 1277/2 ostatní plocha, o výměře 165 m², na základě GP č. 1969-1032/2021, v k.ú. Dolní Bojanovice, případně i dalších pozemků po doplnění či upřesnění této žádosti a dořešení majetkoprávních vztahů se stávajícími majiteli ze strany spolku.

Vzalo na vědomí informace ve věci směny pozemků ve vlastnictví obce: p.č. 46/1 o výměře 340 m² a p.č. 47/1 o výměře 109 m² v k.ú. Dolní Bojanovice, za část pozemku p.č. 2322 o výměře 449 m² v k.ú. Dolní Bojanovice ve vlastnictví soukromé osoby a další uvedené informace s tím související.

Vzalo na vědomí předložené žádosti o odprodej stavebních pozemků v obci Dolní Bojanovice, uvedených žadatelů s tím, že Obec Dolní Bojanovice v současné době nedisponuje stavebními pozemky.

Vzalo na vědomí podané informace o jednání se společností Vodovody a kanalizace Hodonín, a.s., se sídlem Purkyňova 2933/2, Hodonín, IČO: 49454544 ve věci stavu a podmínek provozování veřejného vodovodu a kanalizace v obci Dolní Bojanovice touto společností, a to zejména požadavku Obce Dolní Bojanovice na úplatu za toto užívání a provozování veřejného vodovodu a kanalizace od této společnosti.

Vzalo na vědomí podané informace o soudních sporech ve věci pozemků p.č. 697/6 a p.č. 708 v k.ú. Dolní Bojanovice s paní Mgr. Ivanou Kantkovou a ukládá Radě obce Dolní Bojanovice, aby nadále ve spolupráci s právními zástupci obce činila veškeré právní kroky, tj. včetně řešení věci prostřednictvím příslušných soudů, s cílem získání těchto pozemků do vlastnictví obce, respektive prokázání vlastnického práva obce k těmto pozemkům.

Vzalo na vědomí informace o možnosti uzavření veřejnoprávní smlouvy s obcí Prušánky, jejímž předmětem by byl výkon činností Obecní policie Prušánky na k.ú. obce Dolní Bojanovice a pověřuje starostku obce Ing. Evu Rajchmanovou a místostarostu obce Tomáše Makuderu, aby s obcí Prušánky jednali o podmínkách této smlouvy, kdy Zastupitelstvo obce Dolní Bojanovice má zájem na jejím uzavření.

Vzalo na vědomí informace o výběrových řízeních provedených Radou obce od posledního zasedání Zastupitelstva obce tak, jak je přednesl místostarosta obce.

Vzalo na vědomí tři podané podněty na změnu č. 2 Územního plánu obce Dolní Bojanovice s tím, že tyto 3 podněty budou projednány na dalším zasedání ZO, které bude v červnu, včetně financování této změny. Dořešení dalších skutečností, zejména a současně Zastupitelstvo obce Dolní Bojanovice vyhlašuje období sběru podnětů (žádostí) o změny v Územním plánu obce Dolní Bojanovice do 31. 12. 2021.

Vzalo na vědomí informace o provedených pracích na zateplení a rekonstrukci kotelny bytového domu Na Hrázce 62 v Dolních Bojanovicích.

Vzalo na vědomí podané informace o probíhajících investičních akcích, a to pojízdný chodník v ul. Zahradní, vinařské uličky a o dalších připravovaných investicích, jak je přednesli Bc. Tomáš Konečný a starostka Ing. Eva Rajchmanová.

Vzalo na vědomí informace o připravovaných kulturních akcích, jak bylo předneseno.

Vzalo na vědomí informace o plánovaných termínech veřejných zasedání Zastupitelstva obce v roce 2021, a to 9. 6., 8. 9., 10. 11., 15. 12.

Vzalo na vědomí informace o situaci s pandemií Covid 19 v obci Dolní Bojanovice.

Vzalo na vědomí informace o řešení rychlosti dopravy v obci.

Starostka obce ukončila zasedání Zastupitelstva obce v 19.55 hod.

OKÉNKO Z NAŠÍ KNIHOVNY

Naše Obecní knihovna se zapojila do projektu „**SKIP** regionu **Velká Morava**“. Se schválenou Koncepcí rozvoje knihoven v České republice na léta 2021–2027 pod názvem **„Vracíme se k tradicím“** připravila tři akce. Pro předškolní děti v měsíci červnu na Slovácké chalupě byla připravena I. akce **„Po stopách historie – návrat k tradicím“**. Děti se seznámily s výrobou krojů, dověděly se o tom, kdy a jaké kroje se nosí a jak je oblékat. Praktickou ukázku vyšívání červenic, kordulky a dalších součástí jim připravila paní Markéta Maláníková. S malováním ornamentů a krojových mašlí je seznámila paní Vladislava Lekavá. Oběma patří velké poděkování. Praktickou formou se tak děti zapojily do výroby a zhotovení podlužáckého kroje. Zkusily si vyšít a namalovat vlastní ornament.

Tak jen doufám, že v této krásné práci najdou zalíbení a v budoucnu proslaví naši obec další vyšívačky a malérečky, aby se i příštím generacím zachovala nejen krása našich krojů, ale i krásná tradice a zvyky našich předků.

II. akce v rámci téhož programu se uskuteční v říjnu, kdy se pravidelně koná tzv. **„Týden knihoven“**. Pro děti ZŠ a MŠ bude opět připravena ukázka výroby a zhotovování krojů, doplněná odbornou literaturou, publikacemi a fotografiemi souvisejícími s podlužáckým krojem a obcí Dolní Bojanovice.

Ve III. části – pro dospělé pak připravujeme přednášku a besedu s předsedou Spolku vojenské historie Valtice, autorem publikace **(ne)Zapomenutí legionářští „bráškové“** panem **Františkem Trávníčkem**.

Děti se v rámci akce Po stopách historie – Návrat k tradicím učily jak se zhotovují podlužácké kroje.

Nejpilnější čtenáři

V důsledku onemocnění Covid 19 se mnoho akcí nemohlo uskutečnit a byly zrušeny. Proto také vyhodnocení nejpilnějších dětských čtenářů Obecní knihovny Dolní Bojanovice roku 2019 a 2020 proběhlo až 3. června 2021. U Slovácké chalupy v rámci projektu „Vracíme se k tradicím“ byly *nejpilnějším čtenářkám roku 2019 – Viktorii Vlašicové, Elišce Bílíkové, Vanese Bohunové a roku 2020 – Elišce Bílíkové, Agátě Fatěnové a Kateřině Kuběnové* předány diplomy a knihy.

Děkujeme vám a blahopřejeme. Ať váš příklad přitáhne do knihovny a k četbě hodně pilných čtenářů – a že je z čeho vybírat, mohou potvrdit oceněné čtenářky.

Pasování prvňáčků

SKIP ČR vyhlásil třináctý ročník projektu na podporu čtenářské gramotnosti **„Už jsem čtenář – Knížka pro prvňáčka“**. I naše knihovna je zapojena do tohoto projektu, a proto ve dnech 9. a 10. června 2021 proběhlo v Obecní knihovně Dolní Bojanovice tzv. **„Pasování ČESTNÝCH ČTENÁŘŮ“**.

Žáci 1. A a 1. B třídy základní školy navštívili knihovnu, předvedli, jak se naučili číst v této covidové době a úspěšně zvládli test orientace i vyhledávání knih v prostoru knihovny. Po slavnostním složení slibu převzali osvědčení, dárek – knihu a Dobrý duch knihovny je pasoval na Čestného čtenáře. Odměnou novým čtenářům je i registrace v naší knihovně na 1. rok zdarma.

Růžena Kašíková
knihovnice a správce
Slovácké chalupy

ZŠ A MŠ DOLNÍ BOJANOVICE

Zprávičky z naší školičky

Letošní školní rok opět neproběhl podle našich představ. Museli jsme oželet vánoční dílničky, karneval, plavání a spoustu výletů. Vánoční besídku nám natočil p. Robek a rodiče mohli sdílet slavnostní atmosféru s dětmi aspoň ve formě videa. V březnu, při uzavření mateřské školy, jsme realizovali distanční výuku pro naše nejstarší, aby byli dostatečně připraveni na vstup do ZŠ.

V květnovém zápisu bylo podáno 35 přihlášek do mateřské školy. Všechny žádosti byly kladně vyřízeny a my se v září těšíme na nové děti!

Po rozvolnění opatření stihneme v červnu oslavit Den dětí, Rozloučení s předškoláky a pojedeme na výlet do Hájenky Břeclav.

Přejeme všem krásné léto!

Zlatuše Šefčíková

Z ředitelny ZŠ

Uplynulý školní rok se nehodnotí lehce... V září jsme jej sice s nadějí zahájili jako obvykle, naše radost však netrvala dlouho. Koronavirus se na podzim vrátil v daleko silnější vlně a od října se ve školách začalo střídat jedno opatření za druhým.

Ke zrušení prezenční výuky došlo v prosinci, od té doby až do dubna jsme vzdělávali distančně. Sice kvalitně a co nejpoctivěji, stále však jen dálkově. Teprve 24. května, 5 týdnů před vysvědčením, jsme konečně měli opět všechny žáky v naší škole. Během roku jsme byli nuceni zrušit lyžařský kurz, Školní ples s polonézou, zájezd do Anglie, školu v přírodě a mnoho dalších akcí či sportovních soutěží. Z našeho školního života se stal on-line život, s on-line poradami, maily, třídními schůzkami či zápisem do ZŠ… Místo učebních pomůcek jsme sháněli respirátory, učili se testovat antigenními testy, přihlašovali se do systému k očkování proti covidu. V podstatě každý týden jsme studovali nová vládní opatření týkající se chodu školy, která jsme museli promyslet a informovat o nich žáky a rodiče. Snažili jsme se vyznat v tom, co aktuálně platí, co bylo zrušeno a co začne platit další týden…

Ve dnech 11.–14. května nás navštívila Česká školní inspekce a zkoumala on-line výuku na naší škole. Inspektorky ČŠI navštívily celkem 18 on-line hodin napříč všemi ročníky i předměty. Byli jsme pochváleni za 100% připojených žáků, za zaužívané postupy a návyky žáků při distanční výuce. Velmi kladně bylo hodnoceno rozdělení výuky na 1. stupni na dvě poloviny z hlediska efektivity vzdělávání, stejně jako funkční systém zadávání a kontroly domácích úkolů na 2. stupni. Doporučení ke zlepšení se týkala zařazení skupinové práce při distanční výuce, formativního hodnocení a sebehodnocení žáků.

V květnu absolvovali naši deváťáci přijímací zkoušky, všech 8 žáků hlásících se na gymnázia bylo přijato, což svědčí i o dobré práci našich vyučujících. Na konci června zvládnou deváťáci i své absolventské práce a pak se s našimi 44 deváťáky rozloučíme v aule obecního úřadu a popřejeme jim hodně úspěchů v jejich dalším životě. Jejich místo zaujmou v září naši noví prvňáčci, kterých bude letos pouze 30. Na své prvňáčky se již teď těší paní učitelky Eva Králíková a Kristina Polášková. Do šestého ročníku k nám ze Starého Poddvorova přijde 6 žáků. Na sportovní školy do Brna a Přerova odchází dva naši sportovně nadaní sedmáci – fotbalistka Nicole Chromečková a hokejista Kryštof Zelinka. I jim přejeme, ať se jim daří nejen ve sportu.

V dubnu byla do pracovního poměru přijata nová mzdová účetní a personalistka Ing. Veronika Antošová z Lužic. Její předchůdkyni Jarmile Křížové děkuji za dlouhých 35 let kvalitní práce pro bojanovskou základní i mateřskou školu, v zasloužených důchodu jí přeji pevné zdraví a radost z vnoučat.

Chtěl bych tímto poděkovat všem vyučujícím naší ZŠ za jejich obrovské pracovní nasazení v tomto neuvěřitelně náročném školním roce: za jejich ochotu, pracovitost a úsilí vyrovnat se s naprosto jinými podmínkami při distančním vzdělávání. Děkuji oběma svým zástupkyním ZŠ

i MŠ, které měly na starosti veškeré organizační změny způsobené vládními opatřeními. Děkuji rovněž všem provozním zaměstnancům, i oni se zdárně vyrovnávali s rozdílným chodem školy v letošním covidovém školním roce. Poděkování patří i rodičům našich žáků za spolupráci při vzdělávání, která byla v letošním roce extrémně velká a potřebná.

V naší škole vládne pracovní, ale příjemná, funkční a týmová atmosféra. A to je pozitivní zpráva za uplynulým školním rokem, který jsme sice v rámci dané situace úspěšně zvládli, ale v této podobě se, doufám, již nikdy nebude opakovat.

Všem našim žákům i zaměstnancům školy přeji odpočinkové prázdniny plné sluníčka, radosti i pohybu a 1. září se těším na šťastnou shledanou!

Martin Maňas

Krajské kolo anglické konverzační olympiády – 2. místo

Kristýna Bimková se umístila na výborném 2. místě v krajském kole anglické konverzační soutěže, a tím dosáhla mimořádného úspěchu v sérii anglických soutěží od školního až po krajské kolo, které se konalo 20. 4. 2021. V této distanční době se soutěž konala jak jinak než distančně a hodnotila se úroveň konverzačních dovedností na širokou škálu témat. Kristýna si vylosovala téma „My future career“, o kterém s přehledem a vyrovnaností dokázala konverzovat.

Tímto Kristýně gratulujeme, děkujeme za výbornou reprezentaci školy a přejeme hodně zdaru v dalším studiu.

Martina Trojanová

Naši deváťáci

V tomto školním roce opouští základní školu 44 vycházejících žáků, kteří si mohli podat dvě přihlášky k dalšímu vzdělávání. Po přijetí svůj nástup na maturitní či učební obor potvrdili odevzdáním zápisového lístku:

8x gymnázium (Břeclav, Kyjov, Strážnice, Velehrad, Velké Pavlovice), 4x lyceum (ekonomické, přírodovědné, technické, zdravotní), 27x ostatní maturitní obory (autotronik, ekonomika a podnikání, ekonomika a právo se sociálním zaměřením, elektrotechnika, gastronomie, grafický design, mechanik elektronik, mechanik instalatérských a elektrotechnických zařízení, mechanik seřizovač, obchodní akademie, oděvní a interiérový design, praktická sestra, předškolní a mimoškolní pedagogika, stavebnictví, veřejnosprávní činnost), 5x učební obor (aranžér, elektrikář, opravář zemědělských strojů, rybář, tesař).

Rozloučíme se také s jednou žákyní 5. třídy, která odchází na osmileté gymnázium do Hodonína.

Všem, kteří nás opouštějí, přejeme hodně úspěchů ve studiu i v osobním životě.

Marie Dvořáková

ZAJÍMAVOSTI

„Sopka“ v Kozinách

Vzpomínám si, jak za mých školních let spolužáci ze Starého Poddvorova vyprávěli, co věděli zase od svých rodičů, že už za války se Němci neodvažovali na některých místech v okolí vrtat do země, aby to nějak špatně nedopadlo, protože v hloubce jsou plynová ložiska s vysokým, nezvládnutelným tlakem. Naftový průzkum v lokalitě přesto dále pokračoval a rozvíjel se.

Druhého května roku 1953 dělníci Moravských naftových dolů jeden z těch čertovských kotlů konečně trefili. Na bojanovském katastru v trati Koziny narazili na plynovou kavernu s tlakem kolem 200 atmosfér. Nejspíš proto, že neměli vrt dostatečně zajištěný výplachem, uvolněný tlak vyrazil všechny ostatní zábrany a začal z díry unikat. Jakoby nebylo smůly dost, následný gejzír plynu s příměsí ropy již s sebou strhával, začal hořet, zapálený údajně od výfuku buldozeru, který po věžovišti právě pojížděl. Oheň, živený tryskající směsí, začal šlehat do výšky mnoha desítek metrů, kde se třepil a rozděloval do odlétávajících žhavých shluků, které pekelný výjev ještě umocňovaly. Zabarvení plamene bylo sytě červené a jeho výhřevnost taková, že se k němu nedalo bez újmy přiblížit na méně než sto metrů. Ostatně vojáci, kteří místo po celou dobu střežili, udržovali nával zvědavců mnohem dál. Ocelová vrtací věž se při vysoké teplotě rozžhavila a ohnula se svou špičkou až k zemi. Tento nechtěný ohňostroj byl doprovázen tak strašlivým dunivým řevem od unikajícího plynu a hučení plamene, že by se to dalo přirovnat jenom k hukotu několika desítek nízko letících tryskových letadel. K dovršení katastrofy začal osvobozující se tlak plynu vyvrhovat z hloubky velké množství šedého vodnatého bahna s kamením, takže se celý úkaz úplně podobal sopce s bahenní lávou. Tekoucí směs rychle naplnila úžlabinu mezi Kozinami a Hašky, načež její proud natolik zesílil, že začal vrtařům odnášet jejich ubytovací maringotky a hrnout je před sebou do doliny k potoku. Naftaři se pokusili neustále vydatně živený tok pohromy zadržet, proto kousek před můstkem přes stružku postavili zeď z betonových desek. Šedá kaše se doširoka rozlila po údolí Hloží v místě, kde je dnes remízek. Hráz ale zadržela jen malou část bahna a toto se záhy znovu valilo stružkou pod Lapoštorfem, směrem na Bojanovice.

Při výbuchu byl údajně jeden dělník v ohrádce na věži, a když plyn začal hořet, rychle sjel po laně, kterým byla vrtná věž ukotvena. Sedřel si přitom ruce, ale život si zachránil. Jasný, sytě červený plamen, jehož zář projasňovala noci až v Bojanovicích, vydržel takto šlehat asi týden, pak se jeho podoba změnila na černě čoudící chuchvalec, ve kterém prošlehovaly jen menší ohnivé jazyky. Změna byla zřejmě způsobena větším podílem ropy, již s sebou v této druhé fázi hoření proud strhával. Zhruba po třech týdnech, nevím už jestli následkem nějakého podzemního závalu nebo přece jenom přičiněním naftařů, celá hrůza skončila. Nezanedbatelné byly i následky katastrofy. Vlivem erupce musely v podzemí po vyvrhnuté vodě s bahnem nejspíš vzniknout ob-

rovské prázdné prostory, protože hned po výbuchu se ztratila voda z mnoha studní ve Starém Poddvorově i v Dolních Bojanovicích. Velké škody způsobila také bahnitá kaše, která úplně zanesla koryto stružky pod Lapoštorfem a koryto Prušánky protékající Bojanovicemi až k rybníkům na Písečném. Bláto se rozlilo zvláště v Rybníčkách, po zahradách u potoka, také pod starou školou a Řešici. Potoky byly zaneseny skoro do roviny se svým okolím, takže se jejich koryta musela co nejdříve vybagrováním obnovit.

Po břehu potoka se pohyboval pásový bagr s dlouhým ramenem, na kterém měl na lanech zavěšený koreček (lžíci), pomocí něhož bláto z potoka nabíral. V Rybníčkách a v Řešici se materiál rozhrnul přímo na místě, ale přes vesnici byla po březích vybudována úzkokolejná dráha. Materiál se po ní ve vozících, do nichž jej bagr nakládal, převážel do Řešice, kde se vysypal a planýroval. Úzkokolejka vedla od Hrázky po levém břehu potoka. V místě, kde je dneska široké přemostění, přecházela po provizorním můstku, vybudovaném na zaražených dřevěných pilotech, na pravý břeh, kvůli domu Vymyslických. (Stál tam, kde bylo donedávna Boteko.) Za mostem v Řešici to bylo pro změnu obráceně. Po trati jezdily dva vláčky tahané dieselovými mašinami. („Bojanovice se tak mohou chlubit, že tady alespoň v minulosti přece jen jezdily vlaky“.)

Popisovaná místní „sopka“ měla ještě jednu reprízu, snad to bylo v roce 1956. Už nevím, proč se tenkrát sonda znovu probudila. Možná proto, že toto místo nedalo naftařům pokoje a zas do něj šťourali odjinud. Zkrátka erupce nastala znovu, ale tentokrát bez ohňových efektů. Také bahna bylo méně a za pár dní vše skončilo. Jenom na místě vrtu zůstal kráter s téměř kolmými stěnami o průměru asi deseti metrů a přibližně i stejně hluboký. V jeho bližším okolí (do 50 m) bylo několik úzkých, hlubokých děr, podobných studním. Postupně se jámy zasypaly a dnes není na místě nic poznat.

Třetí erupce se odehrála na vrtu, který je umístěný v úžlabině na okraji Hašků, sotva sto metrů od místa předešlé kalamity. Při vytahování trubek z vrtu (stupaček) opět zvítězil tlak plynu z ložiska nad naftaři a část trubek jim vytlačil ven sám. Protože tenkrát, narozdíl od dnešních skládacích vrtných věží, byly tyto montované ze čtyř hlavních noh s vyplňovacími příčkami, pokroutily se trubky uvnitř věže do nepředstavitelné změti železa. Následný gejzír plynu smíseného s ropou vystříkl do takové výšky, že jej vítr zanesl přes celou Zadní horu a Bojanovský les až do Ochoz nad nynější skládku odpadu. Protože bylo pár dní před vinobraním, znehodnotila nafta v dosti širokém pásu Zadních celou úrodu hroznů. „Onaftované“ hrozny potom lidé ve svých vinohradech sbírali, vozili na věžoviště do Bojanovského lesa, kde byly váženy a sypány do „šramlocha“ (odkaliště u vrtu). Já sám jsem tenkrát při tom smutném vinobraní svému stařečkovi Hubačkovi pomáhal. Moravské naftové doly takto postiženým lidem vyplácely za zničenou úrodu finanční náhradu. Ropu, která z poškozeného vrtu ve velkém množství vytékala, zachycovali naftaři do jam a odváželi cisternami do Lužic. V části Starého Poddvorova bylo v té době zakázáno zatápět ve sporácích a rozdělávat oheň pro případ, že by se do toho směru otočil vítr. Asi během dvou dní se podařilo vrt utěsnit.

Josef Pospíšil

Staroměstská exekuce – 400 let smutné výročí

Staroměstská exekuce – poprava 27 „českých pánů“ ze dne 21. června 1621 byla hromadná poprava vůdců stavovského povstání. Představovala nebývale krutou tečku za událostmi, které začaly pražskou defenestrací 23. května 1618 a skončily 8. listopadu 1620 porážkou stavovských armád v bitvě na Bílé hoře u Prahy.

Exekuce byla šokujícím a hrozivým představením, které mělo dokázat tehdejší Evropě, že Habsburkové se nenechají zastrašit stavovským povstáním a žádná protestantská vzpoura nemůže ohrozit jejich autoritu. Tento akt ve svém důsledku upevnil vládu Habsburků na českém trůně a odradil potenciální opozici od jakékoli formy odboje.

Dohra stavovského povstání

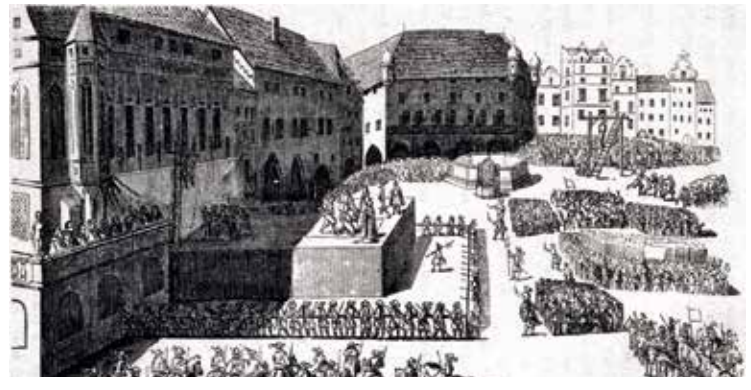
Dne 8. listopadu 1620 proběhla bitva na Bílé hoře, a tím nastala fatální porážka protestantského odboje. Fridrich Falcký uprchl do Slezska a čeští stavové museli uznat vládu Ferdinanda II. Pět dní po bělohorské bitvě žádali písemně císaře o odpuštění a moravští stavové také kapitulovali. Rudolfův majestát byl zrušen a zástupcem Ferdinanda II. v Čechách byl ustanoven Karel I. z Lichtenštejna. Dne 17. února byl vytištěn a v Praze rozšířen patent vyzývající politické uprchlíky, aby se do šesti týdnů přihlásili k hrdelnímu procesu. Hledaní uprchli většinou do exilu a samozřejmě se nevraceli. Tato výzva byla formální, šlo o první informaci, že se chystá velký proces. Zatýkání proběhlo 20. února 1621 a týkalo se těch, co včas neutekli a čekali v Čechách, až se vše přežene. Šlechtici byli svoláni na Hrad a měšťané na radnice s odůvodněním, že jim bude čten nový císařův dekret. Ten jim čten byl a obsahoval příkaz k jejich zatčení. Toho dne bylo zadrženo celkem 61 osob. Šlechtici byli drženi ve vězení v Bílé věži na Hradě a v budově purkrabství a měšťané byli pozavíráni v pražských radničních vězeních. Ti byli během procesu sváženi na Hrad, aby byli při ruce pro výslechy.

Soudní přelíčení

Předsedou tribunálu byl ustanoven Karel I. z Lichtenštejna a královským prokurátorem se stal Přibík Jeníšek z Újezda, kterého za stavovského povstání direktoři vypověděli ze země. Tento soudní proces se neřídil platným zemským právem, ale císařskými směrnicemi a senát nesměl dát slovo obhajobě. Proti souzeným pánům byla vznesena tato obvinění: vymáhání Majestátu, poskytnutí peněz a verbování žoldnéřů stavovské armády, vyhazování místodržících z oken, obsazení hradu, vyhnání jezuitů, kupování statků konfiskovaných katolické církvi, vydávání hanlivých spisů,

Staroměstská exekuce

Staroměstská exekuce – kresba dle staršího dřevorytu

Ján Jesenský

pobuřování obecného lidu a zločin urážky královského majestátu. K důkazu viny stačil výrok soudu, že vina je všem obecně známa. Byl dán prostor i pražským katolíkům, kteří prahli po pomstě, a tak udávali, čímž soudu velmi pomohli. Nakonec bylo odsouzeno 51 mužů, z toho 9 osob vězení nebo exil, 43 rozsudků smrti, ale u 16 z nich byl výkon pozastaven do dalšího císařského rozhodnutí, takže pro 27 platil trest smrti. Císařští rádci, zasedající ve vídeňské komisi, radili Ferdinandovi, aby rozsudek zmírnil. Navrhovali mu 9 poprav, z každého stavu po 3. Navrhované galeje uděleny nebyly a zrušilo se i čtvrcení zaživa. Rozsudek vešel v platnost 19. června. Mimořádný tribunál se odehrál i na Moravě, kde však z dvaceti rozsudků smrti nebyl vykonán ani jediný. Zde byl předsedou tribunálu František kardinál Ditrichštejn. Čelní představitelé slezských a lužických stavů podobnému soudu nebyli ani podrobeni.

Výslechy

Vyslýchání probíhalo jednotlivě a každý z vězňů musel odpovědět na 236 otázek. Jejich chování bylo rozličné, někteří si stáli za tím, že jednali v zájmu blaha českého lidu, někteří se zdrceně přiznali k velezradě, jiní se snažili vykroutit a prosili o milost císaře, někteří se soudu vysmívali. Císař nebyl s některými výslechy spokojen, a tak nařídil některé zopakovat s použitím mučidel. Devět odsouzených vypovídalo pouze německy. Většina popravených, zvláště z měšťanského stavu, se provinila pouze tím, že buď přijali některý úřad či poslechli příkaz stavovských direktorů.

Skutečných představitelů a aktivních vůdců povstání byla menšina z popravených. Někteří odsouzení získali milost, některým byl rozsudek zmírněn, u někoho naprosto zrušen. Tak se nakonec došlo k počtu 27 trestů smrti. Mezi popravenými byli tři ze stavu panského, sedm ze stavu rytířského a 17 ze stavu měšťanského.

Poprava sedmadvaceti vůdců českého stavovského povstání byla zahájena 21. června 1621 v Praze na Staroměstském náměstí. Exekuce začala v pět hodin ráno. Byly uzavřeny brány města a císařské vojsko pod vedením generála Albrechta z Valdštejna obsadilo náměstí, avšak zasáhnout nemuselo, neboť popravy probíhaly až překvapivě klidně. Bylo postaveno lešení až dvacet kroků dlouhé a široké, potažené černým suknem. Popravčím byl ustanoven kat Jan Mydlář, který měl připraveny čtyři meče. Popravy trvaly od páté hodiny ranní do deseti hodin.

Průběh exekuce

Jan Mydlář byl podobojí, proto nechal odsouzené pomodlit se podle jejich přesvědčení před popravou. Odsouzenci přicházeli na pódium dle rodu, důstojenství a věku. První přišli na řadu direktoři ze stavu panského. Jáchymu Ondřeji Šlikovi byla nejdříve uťata hlava a poté pravá ruka. Další popravení – Václav Budovec z Budova a Kryštof Harant z Polžic a Bezdružic byli sťati mečem. Následovalo sedm odsouzenců ze stavu rytířského, kteří byli sťati taktéž mečem. Po členech rytířského stavu měli být popraveni direktoři z městského stavu. Pět z nich bylo taktéž sťato. Členové Jednoty bratrské byli oběšeni, což pro ně byla ta nejpotupnější smrt, zbylí měšťané byli sťati. Rozčtvrcení bylo posmrtné a týkalo se jen Jana Jesenia a měšťana Fruweina, který se během vyšetřování pokusil utéct a přitom se zabil. Jeseniovi byl nejdříve vyříznut jazyk, poté byl sťat, jeho tělo bylo rozčtvrceno a části těla byly nabodnuty na kůly, umístěné po hlavních ulicích. Jan Jesenský byl potrestán nejpřísněji jednak proto, že byl diplomatem ve službách stavů, a také proto, že byl označen jako hlavní ideolog stavovského povstání. Na uherském sněmu v Prešpurku přemlouval Uhry, aby se odklonili od císaře. Byl to lékař a někdejší rektor Karlovy univerzity, který provedl první posmrtnou pitvu v českých zemích. Bezhlavá těla byla předána rodinám, které ostatky svých příbuzných se všemi obřady pohřbily. Dvanáct hlav kat Mydlář uložil do železných košů a bidly je připevnil na Staroměstskou mosteckou věž. Ty zde visely až do vpádu saských vojsk v r. 1631, kdy byly sejmuty a uloženy se všemi poctami na tajném místě, které je pro nás neznámé.

Většina rodin pozůstalých byla zruinována konfiskací a zdrcena neúspěchem povstání. Manželky popravených doživořily zbytek života v bídných poměrech doma nebo v exilu. Některé se znovu vdaly, či dokonce konvertovaly ke katolictví. Místo popravy a smutný konec stavovského povstání připomínají dlažební kostky, které vyznačují prostor, kde stálo popraviště před Staroměstskou radnicí.

Exekuce a povstání očima historiků

Podle Františka Palackého můžeme přirovnat události stavovského povstání k husitství s tím rozdílem, že český národ v této válce „nedovedl nic slavného, ale přišel bezmála na mizinu“. Byl to hazardní podnik mužů, kteří dobře nezvážili své síly a schopnosti a povstání skončilo tragicky. Historik Josef Pekař odsoudil povstání z národních pozic a kritizoval především poněmčování české společnosti v předbělohorském období vlivem luterství pronikajícího ze Slezska. Současný historik raného novověku Jiří Mikulec dodává, že bělohorská porážka a Staroměstská exekuce byla tragédie pro poražené, pro ty, co tam padli, kteří skončili na popravišti, ve vězení, bez majetku a nebo museli odejít do exilu. Pro vítěze to byl bezesporu úspěch, záchrana habsburské monarchie, kterou tento rod budoval celá staletí, porážka kacířství a rozšíření katolictví, které katolická strana považovala za jedinou možnou cestu ke spáse duší. Na jedné straně pocit zmaru, na straně druhé pocit záchrany před zkázou.

Pamětní deska se jmény popravených

Závěrem můžeme konstatovat, že exekuce byla pouze jedním z důsledků stavovského povstání, které dopadlo neúspěšně. Dalšími důsledky bylo zavedení dědičnosti české královské koruny v rodě Habsburků, což znamenalo dalších 300 let vlády habsburských panovníků nad jejich zemí. Dalším zásadním důsledkem byla následná rekatolizace, která znamenala velkou emigrantskou vlnu, což byla většina české inteligence, a obrácení těch, kteří zůstali. Jestliže bylo před Bílou horou v Čechách 10–20 % katolíků, tak do konce století jich bylo téměř 100%. Ovšem existovali i tajní nekatolíci, ale byli v naprosté menšině. Německý jazyk byl zrovnoprávněn s českým. Povstání nebylo záležitostí národní ani občanskou válkou uvnitř národa rozděleného náboženstvím, jednalo se o politickomocenský boj. Nebyla to revoluce, nýbrž stavovské povstání, tj. bylo omezeno na privilegované společenské vrstvy. V té době probíhal v Evropě boj o rovnováhu, Evropa byla rozdělena na katolickou a protestantskou. Staroměstskou exekucí slavila španělsko-katolická strana triumf vítězství. Nakonec ve Třicetileté válce nebyli vítězové ani poražení, zbyla jen zničená Evropa. Stavovské povstání odstartovalo konflikt, ke kterému již evropské mocnosti spěly, a stalo se tak zápalným sudem následné války.

František Kuběna
zpracováno z Wikipedie

Kroupy a voda

Takový nadpis by mohl být ideálně u některého z lidových receptů nebo „babských rad“ v zadní části Zpravodaje. Když ale přidáme silný vítr a bahno, získáme suroviny pro recept na největší povodeň, kterou v naší obci kdo pamatuje.

Okolo 18. hodiny v pondělí 21. června přišel po dnech sucha dlouho očekávaný déšť. Přinesl ho však silný vítr, který shazoval také stromy. Následkem pádů stromů přes elektrické vedení se ocitla obec bez proudu. Následovaly kroupy. Nejprve jen kousíčky ledu, postupně se přidávaly větší a větší kusy, až z nebe padaly kroupy o velikosti pingpongových míčků až slepičích vajec. To celé doprovázené deštěm, který se z větší bouřky změnil v průtrž mračen, která na zem během hodiny shodila dle údajů z meteostanice 176 mm vody na 1 m^2.

Kroupy ničily skla a karoserie aut, střechy domů a úrodu na polích, vinohradech, sadech a v zahradách. Zkázu pak dokonala voda, která se hrnula z polí ulicemi a natekla do domů skrz díry ve zničených střechách. Řeky vody někde hluboké přes půl metru, které s sebou nesly bahno z polí, se hrnuly ulicemi Řadovky a Dlouhá od Zvolenců, Hlavní a okolo základní školy a ulicí Vídeňská od Starých hor. Z jindy nenápadného potůčku Prušánka se vytvořila řeka, která pohlcovala domy okolo. Kolem ní a v průmyslové zóně se vytvořily laguny, které se postupně vsakovaly do spodních vod a vytápěly sklepy, které dosud odolávaly zaplavení vodou z ulic. Do jiných sklepů se voda nahrnula zpět z kanalizace, která nestihla takové množství pojmout. Vytopeny byly také vinné sklepy ve vinařských uličkách a v ulici Mlýnská. V ulici Vídeňská a některými domy v ulici Hlavní (ze svahu od ulice Okružní) voda doslova proletěla domy a zaplavovala obytné prostory. Řeky v ulicích odnášely auta, která tam stála. Ty pak musely vyprošťovat traktory. Auta v podjezdech a garážích často končila pod vodou. Obrovská laguna se vytvořila také na cyklostezce na Hodonín v místech T. O. Samotáři. Tam museli hasiči zasahovat s člunem, aby vyprostili paní, která zde uvízla.

Prakticky ihned po hlášení prvních zatopených vodou byl na Obecním úřadě při světle svíček a svítilen vytvořen krizový štáb, který začal koordinovat jednotlivé zásahy hasičů přímo s velitelem zásahu ppor. Jiřím Šebestou. Ihned byla zapojena elektrocentrála, zprovozněna rozhlasová stanice a hlášeny potřebné informace. Během několika hodin u nás zasahovalo na 17 jak profesionálních, tak především dobrovolných hasičských sborů (Hasičská stanice Hodonín, Brno-Líšeň, jednotky

Kroupy některé střechy úplně zničily

Několik sklepů hasiči čerpali ještě v dalších dnech

SDH obcí: Dolní Bojanovice, Mutěnice, Čejkovice, Čejč, Rohatec, Velké Bílovice, Tvrdonice, Týnec, Petrov, Uhřice, Žeravice, Prušánky, Dubňany). Hasičské vozy zaplnily celé ulice a postupně se na 80 hasičů pustilo do likvidace nejhorších škod a čerpání vody a bahna z vytopených domů. Světla hasičských aut byla to jediné, co až do svítání osvětlovalo obec ponořenou do tmy. Mezi nimi kličkovala obecní technika a pomáhala vyprošťovat odplavená auta a popadané stromy.

Následující den už byl ve znamení likvidace škod. Znovu se mimo obecní pracovníky a dobrovolníky zvláště z řad krojované chasy zapojily sbory profesionálních a dobrovolných hasičů (jednotka HZS – HS Hodonín, jednotky SDH obcí: Dolní Bojanovice, Hrušky, Tvrdonice, Čejkovice, Prušánky). Zapojili se také dobrovolníci z okolních obcí včetně jednoho s malým traktorem, který pomáhal svážet vodou poškozené věci na Sběrný dvůr. Od rána se na ulicích tvořily hromady zničeného nábytku a spotřebičů a hromady bahna, které byly postupně odváženy pryč z ulic. Začalo se pracovat na likvidaci spadaných stromů a stromů, které vítr poničil tak, že by hrozilo jejich spadnutí.

Povodeň za sebou nechala hromady zničených věcí

T. O. Samotáři a okolí se proměnilo v jednu velikou lagunu

Takto to odnesl i letitý smrk, který stával před Obecním úřadem a další tři stromy na obecních pozemcích. Od rána řešili pracovníci společnosti EG.D, a. s. opravy a opětovné připojení obce k elektrické síti. To se jim v některých lokalitách podařilo až v podvečerních hodinách. Připojení jednotlivých domů na poškozenou trafostanici v ulici Na Dílech se dařilo až v následujících dnech. Absence elektřiny tak měla za následek, že v úterý v obci nefungovala prakticky žádná infrastruktura – nefungovaly kuchyně na ZŠ a na DPS, nebyly otevřeny obchody a neordinovali lékaři. Vestibul Obecního úřadu se rychle změnil částečně ve výdejnu nářadí a čisticích prostředků, částečně v závodní kuchyni pro dobrovolníky a hasiče. Začala také rychle fungovat spolupráce s firmami, které nabízely pomoc se zapůjčením techniky, kontejnerů nebo stavebního materiálu či pomoc s čištěním kanalizací (Tespra Hodonín, s. r. o., RENOVA stavební a obchodní spol. s r. o., Skládka Hraničky, s. r. o., VaK Hodonín, a. s. a Stavebniny Hromek). Ve středu navštívil obec hejtman Jihomoravského kraje Mgr. Jan Grolich, který přijel zhlédnout následky bouřky a přislíbil jednání o finanční výpomoci ze strany Jihomoravského kraje.

I přesto, že mnohde probíhaly zásahy a řešení nejzávažnějších škod ještě do konce týdne, na velké části obce byste už v úterý večer nepoznali, že se tudy prohnala stoletá voda. Na některých místech a domech však bude potřeba ještě odvést spoustu práce. Míra solidarity a sousedské či kamarádské pomoci byla obrovská. A díky zásahům dobrovolníků a všech sborů byla likvidace škod velmi rychlá. Všem těmto se patří poděkovat.

Michael Purmenský

Škody na polích a zahradách

Bouře napáchala škody také na polích a zahradách. Některé zahrádky byly zaplaveny, ohromná přívalová vlna bahna a veškerého smetí se prohnala vesnicí. Protože v tomto vegetačním období je zelenina i květiny na počátku růstu, jsou výhonky ještě křehké a citlivé na silný vítr a také málo odolné.

Byla zničena skoro veškerá zelenina. Ovoce na stromech částečně spadlo na zem nebo je poškozené a hrozí mu hniloba. Stromům se lámaly větve, některé stromy se vyvrátily úplně a část musela být poražena, protože došlo k jejich vyvrácení a hrozilo, že při silnějším větru spadnou.

Květinové záhony podle druhu a stáří rostlin jsou zničené částečně. Největší škody na zahradách způsobilo naplavené bahno. Na polích i vinicích jsou vyplavené hluboké rýhy a ohromné množství úrodné zeminy bylo splaveno.

Aby toho nebylo dost, došla další bouře i s krupobitím ve čtvrtek 24. června v 19.15, kdy naprší za jednu a půl hodiny 53 mm vody na m^2.

Zahrádkářský spolek Dolní Bojanovice

Takto i mnohem hůře dopadly zahrady a sady

Škody na vinicích a víně

Zatopený sklep Vinařství Čevelovic sklep

Z hlediska historie vinařství a zemědělství v naší obci zůstane rok 2021 nesmazatelně zapsán jako jeden z nejhorších, co se napáchaných škod přírodním živlem týče.

Kroupy velikosti vajec s nebývalou intenzitou zničily během pár minut úrodu ve vinicích a na polích v průměru asi z 80 % úrody. Kromě osekání čerstvě odkvetlých hroznů a narostlých listů byly silně poničeny také mladé letorosty, což sebou přinese problémy při dalším zapěstování nových tažných letorostů vybíraných při následujícím zimním řezu.

Následný, neobvykle objemný přívalový déšť (176 mm na 1 m^2 během hodiny dohromady) dokonal dílo zkázy tím, že z veškerých menších i větších kypřených svahů splavil hlínu a zanechal po sobě obrovské výmoly. Smutným symbolem pro toto nedobrovolné stěhování zeminy může být obrovská vlna vody valící se ze Starých hor, která si pak kolem Moravanského kříže našla cestu až do Rybníčků, kde se spojila s již mohutným tokem „řeky“ Prušánka.

Obrovské škody tato stoletá voda vinařům nadělala také zatopením vinných sklepů, kterých bylo nespočet. Voda se tam dostala vždy tlakem velkého množství přes neudusanou hlínu kolem větracích průduchů nebo narušenou půdou krtky a hraboši. K velkým škodám tu nedošlo jen na sklepích samotných a jejich vybavení, ale v mnoha případech i na víně, když podtlak vody dokázal uvolnit zátky nebo nádoby a sudy zcela převrátit. U některých starších sklepů bylo dokonce doporučeno vodu neodčerpávat, aby z hlediska statiky nedošlo k jejich zborcení.

Pavel Líčeník

Obrovská pohroma nabízí obrovské možnosti

Byl čtvrtek 24. června a radary opět hlásily silné bouřky nad naším územím. Zprávy o ojedinělé možnosti vzniku tornád, myslím, málokdo bral vážně. Tady u nás jsme se báli o opakování pondělního scénáře a občané se snažili zabezpečit obydlí, zakrýt a opravit rozbité střechy a zajistit pytli s pískem vjezdy do garáží, aby případné dopady dalších povodní co nejvíce zmírnili.

Obrovské kroupy, které začaly okolo sedmé znovu dopadat na střechy domů, nevěstily nic dobrého. Přišel i déšť s větrem a Hlavní ulice se znovu začala měnit v koryto řeky a s obavou jsme sledovali stoupání hladiny potoku Prušánka. Naštěstí se nevyplnily nejčernější scénáře. Alespoň u nás ne. Byli jsme bez proudu a špatně fungoval telefonní signál téměř u všech operátorů. Jakmile se k nám začínaly dostávat obrázky a zprávy z okolních obcí, došlo nám, jaká zkáza nás minula.

V podvečer se nedaleko obce Hrušky zformovalo tornádo o síle F4 (Fujitova škála určující intenzitu tornáda – nejvyšší je F5) z bouřkového mraku, který se hnal od rakouských hranic. Tornádo si proklestilo cestu obcí Hrušky do Moravské Nové Vsi a takřka kopírujíc železniční trať pokračovalo na Mikulčice, Lužice a přes hodonínskou část Bažantnice. Prohnalo se Pánovem a intenzitu začalo ztrácet až v ratíškovském lese. Už večerní cesta do Hodonína značila, že něco není v pořádku. Stromy rozházené po cestě už odklízeli hodonínští hasiči. Auta i kontejnery byly rozházené v lese u „Finských domků“ jako krabičky od sirek. V Bažantnici to vypadalo jako ve válečné zóně. Mezi domy bez oken a bez střech operovali hasiči při odklízení spadaných stromů. Daleko horší pohledy se však naskytly občanům v ostatních zasažených obcích a lokalitách. Už večer ulice připomínaly spíš válečnou zónu než hlavní cestu v obci. Siluety zbořených domů a pahýlů stromů osvětlovala modrobílá světla hasičských aut a záchranek. Noční ticho roztínaly zvuky motorových pil, sirén a občas hluk přistávající helikoptéry, která převážela zraněné z odmrštěného autobusu do vídeňské nemocnice. Vrtulníky našich záchranných služeb totiž nemohly kvůli stále špatnému počasí vzlétnout. Mimo to, většina chlapů v hasičských uniformách byla ještě na začátku týdne u nás, byli určitě unavení, často nevě-

Hodiny na kostele v Moravské Nové Vsi se zastavily v době, kdy tornádo začalo řádit, v tu chvíli byla v kostele sloužena mše svatá

Poničená budova Moravských naftových dolů v Lužicích

Dobrovolníci pomáhající na střeše jednoho z vinných sklepů v obci Mikulčice

Pohled na Mikulčice v pátek 25. června 2021

děli, co se děje doma. Ale na to nebyl čas.

Daleko dramatičtější pohledy odkrylo denní světlo v Mikulčicích, Hruškách nebo Moravské Nové Vsi. Scény, které tam byly vidět, jsme znali jen z válečných filmů nebo dokumentů o bombardování Varšavy, Berlína nebo Drážďan za druhé světové války. Bez nadsázky. Kostely v Moravské Nové Vsi i Hruškách byly bez střech a s poškozenými věžemi, podél domů ve všech obcích „poházená" auta a stromy a samozřejmě obrovské hromady suti. Velmi kritická byla i situace v osadě Pánov u Hodonína, kam se hasiči dostávali obtížně skrz popadané stromy. Také média se tam dostala později, až pak o situaci informovala. Už od rána však při vjezdech do obcí řídili policisté dopravu a v ulicích se pohybovala těžká technika zasahujících hasičů i stavební stroje, které již začaly odklízet suť. Odpoledne tato zasažená místa začínala připomínat živá mraveniště. Sjížděly se zástupy dobrovolníků a lidí přivážejících materiální a převážně potravinovou pomoc. Obcí zněly generátory elektřiny, na sběrných místech začaly vznikat zásoby potravin a pitné vody a střechy se začaly modrat provizorními krycími plachtami.

Už v neděli večer byly obce k nepoznání. Téměř všechny střechy byly zakryté plachtami a ty méně poničené už měly novou krytinu. Suť byla z mnohých míst odvezena na improvizované skládky mezi obcemi, a bylo tak více místa pro pohyb těžké techniky. Stovky a stovky dobrovolníků, hasičů a vojáků odvedly kus práce. Obrovská solidarita se projevila skrz veřejné sbírky. Během pár dní se vybrala více než jedna miliarda korun. Peníze již organizace začínají uvolňovat obyvatelům poškozených nebo zcela zničených domů.

V současné době jich dle statiků musí jít k zemi přes 180.

Obrovskou výzvu pro lidi nabízející pomoc představoval prodloužený víkend od 3. do 6. 7. Velké množství zejména mladých lidí tak jelo „na výlet" na Moravu, kde pomáhají. Na krajích obcí vyrostla stanová městečka jako při hudebních festivalech. Do obcí se sjely pojízdné karavany a foodtrucky nabízející dobrovolníkům jídlo a nápoje, zapojily se také restaurace a jídelny z okolních obcí, které přímo na místo vozily teplá jídla. Desítky firem, podnikatelů a řemeslníků přivážejí přes celou republiku nedostatkový stavební materiál jako krytinu a střešní latě. V obcích na Podluží se pořád ještě mluví nářečím, na to jsme zvyklí. Teď to tam zní všemi možnými nářečími, ale i jazyky, protože firmy do oblasti vysílají svoje pracovníky a materiál i ze zahraničí. Jakoby se celá Evropa semkla s Moravou a chtěla pomoci.

Naše obec se samozřejmě do pomoci zapojuje také. Ať to bylo přivážení materiální pomoci v prvních dnech nebo z dlouhodobého hlediska, kdy bude potřeba dále zajišťovat ubytování pro lidi, kteří přišli o střechu nad hlavou, nebo dobrovolníky či vojáky (jako je to teď ve školní tělocvičně), vařit jídlo skrz školní kuchyni nebo také zapůjčit obecní techniku k odklízení a budování. Věříme, že to naši sousedi v nelehké době zvládnou a bude to tam ještě hezčí, než bylo doteď. Přejeme, ať neztrácí naději, sílu a ať je podpora státu opravdu tak rychlá a efektivní, jak lidi na místě uklidňovali páni ministři. Věříme, že to zvládnete. Děkujeme všem našim občanům, firmám a dobrovolníkům, kteří se rozhodli tam trávit nejedno odpoledne.

redakční rada

Tudy se tornádo prohnalo k Červeným domkům v Hodoníně

V obcích začaly vznikat plochy pro skládky, odkud se odpad vozil na velké skládky na okrajích obcí, zde skládka v obci Moravská Nová Ves

Většina střech byla už o víkendu zakryta plachtami

Výročí 115 let od založení sboru dobrovolných hasičů

Sbor dobrovolných hasičů Dolní Bojanovice letos 19. června oslavil 115 let od svého založení. Následující dny po této oslavě (21. a 24.) ukázaly, jak jsou takové jednotky potřebné. Byli to právě oni, kdo zasahovali v prvních chvílích při letošních pohromách a právě oni z míst zásahů často odjížděli až poslední.

Jménem Obce Dolní Bojanovice jim děkujeme za jejich obětavou práci a přejeme co nejméně potřebných výjezdů.

redakční rada

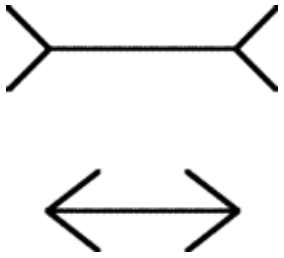

Bojanovští hasiči pomáhali s likvidací škod po povodni i tornádu

PRAVDA VÍTĚZÍ?

III. díl – myšlenkové chyby, které se vyplatí znát

Která čára vám přijde delší?

Odpověď vás možná nepřekvapí. Jde o optickou iluzi a obě čáry jsou stejně dlouhé.

Nyní se na čáry podívejte znovu. Horní čára nám pořád přijde delší. Děje se tak i přesto, že o iluzi víme. Zkrátka, nemůžeme iluzi nevidět. Podobně je to s chybami v myšlení, které se označují jako kognitivní zkreslení – dopouštíme se jich, i když o nich víme.

O tom, jak tyto chyby vznikají, jsem psal v minulém díle této série článků. Pro připomenutí uvedu, že nejsme tak chytří, jak si myslíme, a všichni se dopouštíme chyb v myšlení. Tyto chyby se nám nechce odhalovat. Toho pak zneužívají podvodníci, manipulátoři i tvůrci moderní propagandy.

Výzkumníci v psychologii a behaviorální ekonomii už objevili spoustu myšlenkových chyb. Já v tomto článku popíšu šest z nich, které považuji za důležité. Jak už jsem naznačil, jejich znalost nezabrání tomu, abychom se těchto chyb dopouštěli. Mohou nám však pomoci k tomu, abychom lépe zpochybňovali své myšlení.

1. Kognitivní slepá skvrna – problém mají ti druzí

V důsledku této myšlenkové chyby si máme problém uvědomit, že se nás myšlenkové chyby vůbec týkají. Jinými slovy, domníváme se, že myšlenkové chyby se vyskytují u všech okolo, nás samotných se však netýkají.

Příklad: Arnošt je jeden ze čtenářů tohoto článku. Před malou chvilkou jej dočetl a uvědomil si, že jeho kamarádi se často dopouští myšlenkových chyb. Musí je na to upozornit. Jeho samotného se naštěstí netýkají. Má přece zdravý selský rozum, díky kterému je odolný proti myšlenkovým chybám i manipulaci!

2. Dunningův–Krugerův efekt – ignorancí k sebevědomí

Lidé, kteří neví, neví, že neví. To znamená, že čím méně znalostí či schopností máme, tím lépe je máme tendenci hodnotit. Platí to i naopak. Podstatu tohoto efektu výmluvně popisuje citát Bertranda Russela. „Problém současného světa je, že si jsou hlupáci skálopevně jistí, ale lidé inteligentní jsou plní pochybností."

Příklad: Arnošt má silný názor na řadu témat. Nedávno na Facebooku četl komentář o tom, že by některá opatření proti COVID mohla být protiústavní. Prolétl si proto příslušné předpisy a opravdu zde našel články, ze kterých podle něj jasně plyne, že některé kroky jsou protiústavní. Výsledky své právní analýzy sdílí se všemi přáteli. Mezi ně patří i Adéla, studentka práv, která má úspěšně absolvovaný několikasemestrální kurz ústavního práva. Ví, že Arnoštův názor je chybný, zároveň si však uvědomuje, že celá situace je mnohem složitější, proto se raději do diskuse nepouští.

3. Konfirmační zkreslení – mé informace, můj svět

Je to tendence upřednostňovat informace, které jsou v souladu s naším viděním světa. Naopak se vyhýbáme těm, které s ním v souladu nejsou. Je jednoduché vytvořit si silný názor, když si z reality vyberu pouze to, co ho potvrzuje, a vyhnu se tomu, co by jej mohlo zpochybnit.

Příklad: Arnošt je přesvědčený, že očkování je ďábelským plánem pro snižování populace. Kdykoli narazí na článek, který se tímto tématem zabývá, tak si jej s chutí přečte. Média, která říkají něco jiného, bude ignorovat!

4. Efekt zpětného rázu – můj názor nezměníte

Na důkazy, které vyvrací naše přesvědčení můžeme zareagovat tak, že se ve svém přesvědčení ještě více utvrdíme.

Příklad: Arnošt se včera setkal se svým kamarádem Vojtěchem, mladým lékařem. Bavili se také o očkování a Vojtěch poskytl Arnoštovi řadu pádných argumentů, které vyvracely jeho názor. Arnošt je nyní přesvědčený, že Vojtěch podlehl spiknutí a nedokáže ho prohlédnout. Arnošt se ale napálit nenechá!

5. Klam přeživších – fakta mimo zář reflektorů

Soustředíme se jen na skutečnosti či lidi, kteří už za sebou mají určitý proces výběru – to znamená, že uspěli, prosadili se či přežili. Naopak však přehlížíme ty, kteří měli méně štěstí. V důsledku toho můžeme o realitě uvažovat velmi zkresleným způsobem, protože odpojíme velkou část vzorku.

Příklad: Arnošt se dozvěděl, že slavní podnikatelé Bill Gates i Steve Jobs zanechali svých studií, a navzdory tomu vybudovali jedny z nejvíce úspěšných společností světa. Uvědomil si, že vzdělání není podmínka úspěchu. Bude následovat příklad velikánů a škola ho nebude zdržovat!

6. Zkreslení zpětného pohledu – vždyť to bylo jasné

Minulé události se nám jeví jako předvídatelné. Toto zkreslení dobře vyjadřuje známá moudrost o generálech, kteří se objeví až po skončení bitvy. V důsledku této myšlenkové chyby se nám věci při zpětném pohledu mohou zdát velmi přímočaré.

Příklad: Arnošt se zajímal o důvody vzniku ekonomické krize. Nechápe, že to tenkrát těm lidem nebylo jasné a neudělali s tím něco. Kdyby byl ve vládě on, tak by jednal. Amatéři!

Arnošt v každém z nás

Uváděné příklady jsou záměrně hraniční, a to proto, že mají pomoci ilustrovat podstatu dané myšlenkové chyby. Byl by však velký omyl odbýt celé téma s tím, že já takové „tele" nejsem.

Každý z nás myšlenkovým chybám podléhá. Děje se tak často a my si to neuvědomujeme.

Co s tím?

Existují nejrůznější techniky, které lze využít, a budeme se jimi zabývat v některém z dalších dílů. Na rovinu však musím říct, že na jejich využití v praxi nebývá někdy čas ani chuť.

Pokud byste si však měli vzít něco jednoduchého a praktického pro každodenní život už teď, tak bych doporučil začít do svého života cíleně zařazovat „zpochybňovací pauzy". Taková pauza má dvě části.

1. Zastavte se a připusťte si, že vaše přesvědčení není správné – může být ovlivněno někým cíleně nebo může jít o důsledek myšlenkové chyby.

2. Přemýšlejte o tom, na čem je vaše přesvědčení založené a proč si myslíte, že jde o kvalitní důkazy. Věnujte také chvíli času přemýšlení o informacích, se kterými nesouhlasíte.

Kdy takové pauzy zařadit? Nutné je to pokaždé, když jde o něco důležitého. Užitečné je to předtím, než sdílíte nějaké informace nebo prosazujete nějaký názor či řešení. Vhodné je to kdykoli, když jste přijali nové informace, které považujete za důležité.

Nakonec malý tip, který může pomoci na zpochybňování neza-

pomínat. Spočívá v tom, že si ve svém okolí připravíte spouštěče, které vám pomohou si na tyto pauzy vzpomínat. Můžeme si na monitor nalepit kartičku s nápisem STOP, můžeme si nastavit pravidelné upozornění na mobilu, můžeme si jej spojit s čímkoli, co pro nás bude fungovat.

Chcete se dozvědět víc?

Pokud budete na internetu vyhledávat pojem „kognitivní zkreslení“, naleznete několik zdařile zpracovaných seznamů i s příklady. Kromě toho je možné využít také tyto knihy:

- KAHNEMAN, Daniel. *Myšlení: rychlé a pomalé*. 2012.
- ARIELY, Dan. *Jak drahé je zdarma: proč chytří lidé přijímají špatná rozhodnutí: iracionální faktory v ekonomice i v životě*. 2009.
- ARIELY, Dan. *Jak drahá je intuice: proč nás selský rozum často vede ke ztrátovým rozhodnutím*. 2011.
- ARIELY, Dan. *Jak drahá je nepoctivost: proč každému lžeme, hlavně sami sobě*. 2012.
- MCRANEY, David. *Nejste tak chytří, jak si myslíte: klamou vás média, politici a ze všeho nejvíc vlastní mozek*. 2014.
- SIBONY, Olivier. *Chystáte se udělat strašnou chybu!: jak kognitivní zkreslení kazí váš byznys a jak to můžete změnit*. 2020.

Martin Horák

BOJANOVSKÁ KUCHYNĚ, RADY

Kuře tří hořčic

Suroviny

1	kuře
1 lžíce	plnotučné hořčice
1 lžíce	kremžské hořčice
1 lžíce	dijonské hořčice
1 lžíce	rybízové marmelády
	sůl, mletý pepř
1 sklenice	steril. zeleniny Moravanka
100 g	másla

Postup

Kuře naporcujeme, osolíme a opepříme. Všechny druhy hořčice spolu s rybízovou marmeládou smícháme v marinádu a potřeme jí kuře ze všech stran. Dáme péci do středně vyhřáté trouby, jakmile se povrh masa „zatáhne“, přidáme ke kuřeti sterilovanou zeleninu i s nálevem, poklademe plátky másla a pečeme, až je kuře měkké. Jako přílohu můžeme podávat bramborovou kaši.

Ovesné sušenky

Suroviny

1 hrnek	polohrubé mouky
3 hrnky	ovesných vloček
1 hrnek	cukru
225 g	rozpuštěného másla
3	žloutky
1 malá lžička	skořice
1 malá lžička	prášku do pečiva
6 lžic	mléka
1 lžíce	medu

podle chuti přidáme – ořechy, rozinky, kokos, čokoládu

Postup

V míse smícháme všechny ingredience. Těsto je dost suché a tuhé. Neplnou malou lžičkou děláme na plech hromádky, které dáváme dál od sebe. Pečeme na 160 °C asi 15 minut.

Rady

- Bělost prádla podpoříme namočením v horké vodě, kde jsou rozpuštěny 3 tablety aspirinu.
- Černé oblečení se oživí, když do bubnu pračky před praním nalijeme 2 šálky černého čaje.
- Koš na špinavé prádlo pomůže bez zápachu udržovat jedlá soda, kterou nasypeme do starých silonových punčoch a zavážeme na uzel. Je dobré to jednou za měsíc vyměnit.
- Pokud jsou na oblečení žluté skvrny od potu, před praním vložíme oblečení do horké vody, kam přidáme tabletu do myčky.
- Nové punčocháče před nošením namočíme do roztoku 1 šálku soli na 2 litry vody a necháme je tam alespoň 3 hodiny. Zamezíme tak častému tvoření oček.
- Jedlá soda také oživí umělé květiny, které vložíme do igelitového sáčku a prosypeme sodou, protřepeme, aby prášek pohltil prach a špínu. Pak stačí květiny očistit štětcem.
- Zlaté šperky, které ztratily svůj lesk, dáme na noc do piva. Ráno budou nádherné.
- Bižuterie nám nezčerná, pokud ji přelakujeme bezbarvým lakem na nehty.

Zdislava Michnová

MATRIKA

Narození

Beáta Filípková	16. 3. 2021	Hlavní 1142
Josef Opavský	29. 3. 2021	Vrchní Pustá 747
Tobiáš Najvárek	31. 3. 2021	Hlavní 398
Oliver Mráz	5. 4. 2021	Řadovky 854
Justýna Šebestová	12. 5. 2021	Střední Pustá 735
Tadeáš Pink	24. 5. 2021	Hlavní 318

Sňatky

Dolní Bojanovice 8. 5. 2021	Klára Esterková David Fučík	Dolní Bojanovice Hodonín
Dolní Bojanovice 26. 6. 2021	Michaela Žalková Stanislav Rajchman	Dubňany Dolní Bojanovice
Dolní Bojanovice 3. 7. 2021	Lucie Danišová Pavel Bača	Neratovice Dolní Bojanovice

Úmrtí

Marie Janečková	94 let	Hlavní 184
Vlastimil Roušal	71 let	Lipová 206
Hedvika Janů	64 let	Spodní Pustá 197
Jiří Novák	64 let	Vídeňská 110
Marie Blahová	86 let	Hlavní 439
Vlasta Ducháčková	70 let	Střední Pustá 743
Jiří Balada	80 let	Spodní Pustá 715
Miroslava Šindarová	83 let	Na Hrázce 573

POZVÁNKY, ZPRÁVY, INZERCE

PAHOP je nemocnice doma

Všechno má v životě svůj začátek a konec, a tak je to i s lidským životem. Ztráta blízkého člověka patří k jedné z nejtěžších v životě člověka a nikdy se na ni nejde vnitřně zcela připravit.

Pracovnice PAHOPu při péči o jednoho z klientů

Někdy může být odchod blízkého člověka v důsledku nevyléčitelné nemoci pozvolný a my se budeme rozhodovat, jestli jej necháme v péči zdravotnického zařízení, nebo mu umožníme strávit poslední dny/týdny života v prostředí jemu nejbližším, doma. Někteří z nás však ukončení naší pouti na tomto světě berou jako něco hrozného, něco, o čem se nemluví, před čím je třeba zavírat oči. Proto, aby byl takový odchod těžce nemocného či starého člověka co nejlehčí, nejdůstojnější, aby neměl pocit, že na druhý břeh odchází v osamění, je zde mobilní hospic PAHOP – **PA**liativní a **HO**spicová **P**éče.

PAHOP, Zdravotní ústav paliativní a hospicové péče, z.ú., byl založen v dubnu roku 2016 Mgr. Helenou Schwarczovou. Hlavní činností je specializovaná zdravotní péče pro nevyléčitelně nemocné pacienty. O nemocné pečuje multidisciplinární tým, který tvoří lékaři, zdravotní sestry, sociální pracovník, pečovatelky, psycholog a podle přání klienta i duchovní.

PAHOP je podporou rodinám, které chtějí pečovat o své nejbližší v prostředí jejich domova a tento vzácný, vyhraněný čas, který nemocným zbývá, prožít v kruhu se svými nejbližšími.

Služby jsou zajištěny nepřetržitě 365 dní v roce a 24 hodin denně.

Mnozí se domnívají, že se tato péče týká občanů ve vyšším věku, ale pravdou je, že klienty má PAHOP ve všech věkových kategoriích včetně nejmenších pacientů.

PAHOP poskytuje péči v regionech Uherské Hradiště, Uherský Brod, Luhačovice, Zlín, Kroměříž, Veselí nad Moravou a Hodonín.

Posláním PAHOPu je navracet naše blízké zpět do jejich přirozeného prostředí, kterým je domov a **PAHOP je nemocnice doma!**

PAHOP

Jak můžete požádat PAHOP o péči

- telefonicky: 737 077 376
- e-mailem: vedoucis@pahop.cz
- vyplnit formulář: https://www.centrum-pahop.cz/zadost-o-poskytnuti-mobilni-hospicove-pece

Co nás čeká

20. – 24. 7.	Letní kino
1. 8.	Žně našich předků
21. 8.	Otevřené sklepy
22. 8.	Zarážání hory
28. – 30. 8.	Zahrádkářské dny
17. 9.	Koncert skupiny No Name
26. – 28. 9.	Svatováclavské hody
3. 10.	Hodky s vinobraním

DOLNÍ BOJANOVICE

VINAŘSKÝ SPOLEK DOLNÍ BOJANOVICE

OTEVŘENÉ SKLEPY DOLNÍ BOJANOVICE

21. 8. 2021

PROGRAM:

od 10 hod. otevření sklepů a degustačního stanu

od 18 hod. cimbálová muzika Malina

VSTUPNÉ 600 Kč

v ceně je volná degustace v otevřených sklepech a degustačním stanu, sklenička, katalog a 2 × poukaz v hodnotě 100 Kč na nákup vína

Rezervace vstupenek na vsdb@vsdolnibojanovice.cz

Odpoledne bude hrát mezi sklepy pochůzková kapela složená z místních muzikantů.

tiskárna lelka

Zpravodaj Obecního úřadu Dolní Bojanovice vychází čtyřikrát do roka.
Vydavatel: Obec Dolní Bojanovice, Hlavní 383, Dolní Bojanovice, IČO 00284858
Řídící redakční rada, odpovědný redaktor: Michael Purmenský
Členové rady: Zdislava Michnová, Jaroslav Skočík, Martin Horák, korektury Hana Martínková
Grafická úprava a tisk: Tiskárna LELKA, Dolní Bojanovice
Registrační číslo vydané 28. 6. 2001 Ministerstvem kultury ČR - MK ČR E 12438. Náklad 1 300 ks
Redakční rada ZPRAVODAJE si vyhrazuje právo na úpravu a krácení rukopisů,
při výběru dává přednost textům stručným a věcným.
Uzávěrka Zpravodaje 3/2021 – 27. 8. 2021 – e-mail: kultura@dolnibojanovice.cz
Foto obálka, blok:
Ondřej Němec, archív Obecního úřadu, archívy spolků a organizací

Muzejní spolek a Obec Dolní Bojanovice

Poďte s nama na žňa aneb žně našich předků

neděle 1. srpna 2021

PROGRAM:

10:00
KOSTEL SV. VÁCLAVA
SLAVNOSTNÍ MŠE
S PODĚKOVÁNÍM ZA ÚRODU

15:00
POLE U MOROVANSKÉHO KŘÍŽE
UKÁZKA ŽNUTÍ OBILÍ, SEČENÍ, VÁZÁNÍ, HRY DĚTÍ, ODVOZ OBILÍ K VÝMLATU

PRŮVOD KE SLOVÁCKÉ CHALUPĚ

16:00
U SLOVÁCKÉ CHALUPY
SCÉNKA DIVADELNÍHO SPOLKU

PRÁCE SPOJENÉ S VÝMLATEM OBILÍ
DOŽÍNKY S „AUDAMÁŠEM"
OCHUTNÁVKA VÍN MÍSTNÍCH VINAŘŮ

BESEDA U CIMBÁLU - CM LAŠÁR

VÝTĚŽEK
Z DOBROVOLNÉHO VSTUPNÉHO
POPUTUJE OBCÍM ZASAŽENÝM
TORNÁDEM

NØNAME®

CIRCUS PROBLEM

ŠROTI

17. 9. 2021

Dolní Bojanovice

Informace ohledně přesného času, místa konání koncertu a předprodeje vstupenek budou včas uveřejněny.